

สังคมไทยในสายตาฝรั่ง: ว่าด้วยการเมืองของทุนศึกษาวิจัยอเมริกัน*

ปีเตอร์ เอฟ. เบลล์ เขียน
ศรัภราทร แปล

บทความนี้ต้องการพิจารณาลักษณะและจุดประสงค์ของการให้ทุนศึกษาวิจัย (scholarship) แก่นักเรียนไทยตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สอง เป็นที่ทราบกันว่าอิทธิพลของสหรัฐอเมริกา เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งในรูปแบบแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิวัฒนาการของโครงสร้างทางชนชั้น ระบบเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมือง ตลอดจนความสัมพันธ์กับต่างประเทศ การให้ทุนเล่าเรียนของอเมริกันมีบทบาทสำคัญมากที่เกี่ยวที่ก่อให้เกิดอิทธิพลขึ้นมา กล่าวคือทุนเล่าเรียนอเมริกันเป็นรากฐานทางทฤษฎีและทางถาวรวิสัยทั้งสองเพื่อการแทรกแซงของอเมริกัน เป็นคลังข้อมูลสำหรับวิศวกรรมทางสังคม (social engineering หมายถึง การบริหารจัดการมนุษย์โดยเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ในสังคม) และเป็นเครื่องมือสำหรับการต่อต้านการขบถแข็งข้อ บทความนี้จะเล่าถึงอุปนิสัยของทุนศึกษาวิจัยอเมริกันและบทบาททางการเมืองของทุนนี้ จะชี้ให้เห็นว่าทุนศึกษาวิจัยเกิดขึ้นโดยสนองตอบการต่อสู้ทางชนชั้นได้อย่างไร และลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปของทุนนี้สะท้อนให้เห็นการต่อต้านของชาวไทยต่อความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดำรงอยู่น้อย่างไร ในเมื่อทุนศึกษาวิจัยก็เป็นอาวุธอย่างหนึ่งในสงครามชนชั้นด้วย

* แปลจากบทความเรื่อง "Western Conceptions of Thai Society: The Politic of American Scholarship" ซึ่งเสนอใน **Thai-European Seminar on Social Change in Contemporary Thailand, 20-30 May 1980** ณ. UNIVERSITY OF AMSTERDAM, Anthropological-Sociological Centre, Department of South and Southeast Asian Studies, Amsterdam, Netherland.

บทความนี้เห็นว่า

1. ทฤษฎีวิจัยสหรัฐ ฯ ก่อให้เกิด แบบอย่าง (paradigms) ชุดหนึ่งของชีวิตทางสังคมซึ่งทำให้ลักษณะของสังคมไทยบิดเบี้ยวไป
2. แบบอย่างของชีวิตทางสังคมเหล่านี้ฝังรากลึกอยู่ในค่านิยมทางอุดมการณ์และเป้าหมายของสังคมอเมริกันซึ่งจึงเกิดกับรูปแบบแห่งพัฒนาการประชาธิปไตย ทุนนิยม และสังคมนิยมแบบอื่น ๆ
3. แบบอย่างเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของทฤษฎีวิจัยในประเทศ ในฐานะที่เป็นผลลัพธ์ของ "จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม" และเป็นการขยายตัวของค่านิยมทางวิชาการและโครงการต่าง ๆ แบบอเมริกันในแวดวงของมหาวิทยาลัยไทย
4. ทู่นเล่าเรียนสหรัฐ ฯ ถูกใช้เป็นเครื่องมือควบคุมคนไทย

ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา ได้เริ่มมีการวิพากษ์วิจารณ์ทู่นเล่าเรียนสหรัฐ ฯ ซึ่งปรากฏในสามลักษณะ กล่าวคือ

- (1) ผู้ชำนาญพิเศษเรื่องไทยเองที่ตั้งคำถามอย่างมีสำนึกภายหลังสงครามเวียดนาม (Phillips 1973, Neher 1977)
- (2) การวิพากษ์วิจารณ์ของคนไทยเองซึ่งสงสัยในความแท้จริงของโครงสร้างทางทฤษฎี (Namsirichai & Vichit-Vadakan 1973)
- (3) มีความพยายามที่จะประเมินผลทางเลือกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมแบบอื่น ๆ ซึ่งปฏิเสธปัญหาชนแบบอเมริกันอย่างชัดเจน (Anderson 1977, Flood 1975, 1977, Bell 1972, 1978)

ทั้งนี้รวมถึงหนังสือที่ตีพิมพ์ขึ้นใหม่อันเป็นผลการค้นคว้าของนักวิชาการไทย (Phumisak 1974, Nartsupha & Prasartset 1979) และการค้นคว้าของปัญญาชนไทยรุ่นใหม่ด้วย

ถึงแม้ว่าการประเมินผลใหม่ที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้จะเป็นที่ชื่นชมของคนทั่วไปก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะว่ามันไม่ได้ตั้งคำถามถึงแรงผลักดันทางสังคมซึ่งเป็นตัวจุดประกายให้เกิดทฤษฎีวิจัยขึ้นมา ดังนั้นจึงไม่สามารถทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับแวดวงวิชาการ การวิพากษ์วิจารณ์เท่าที่ผ่านมามักจะเน้นในเรื่องอคติทางวิธีการวิเคราะห์ศึกษา แต่มิได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการอธิบายปรากฏการณ์ ความเชื่อ วิธีปฏิบัติ (rationale) ที่เป็นรากฐานของการให้ทฤษฎีวิจัย

เราจะทำความเข้าใจทั้งเรื่องเกี่ยวกับลักษณะของทฤษฎีวิจัยอเมริกันและขีดจำกัดของคำวิพากษ์วิจารณ์ที่มีอยู่ได้ก็แต่โดยการพิจารณาลักษณะของมหาวิทยาลัยในสังคมทุนนิยมที่พัฒนาแล้วเท่านั้น¹

ค่านิยมและอุดมการณ์ในการให้ทุนศึกษาวิจัย

ในแวดวงวิชาการของสหรัฐ ฯ ได้มีการแบ่งแยกระหว่างการวิเคราะห์แบบปฏิฐานนิยม (positive) และปทัสถาณนิยม (normative) นานมาแล้ว (หรือที่เรียกว่า การวิเคราะห์แบบถือข้อเท็จจริงกับการวิเคราะห์แบบถือคุณค่า)* แนนอนและที่คำถามพื้นฐานที่ทั้งขั้วรวมทั้งงานศึกษาวิจัยต่าง ๆ ส่วนแล้วแต่สืบเนื่องมาจากบริบททางสังคม (social context) แบบอย่างทีกรอบงำอยู่ ซึ่งเป็นทิศทางและวิธีวิเคราะห์ศึกษา (methodology) จะถูกกำหนดโดยอุดมการณ์ที่ว่า : “ชนชั้นเป็นพลังทางวัตถุที่ปกครองอยู่ในสังคมนั้น ในขณะที่ **เดียวกัน** ก็เป็นพลังทางพุทธบัญญัติที่ครอบงำอยู่ด้วย” (Marx & Engels 1947, p. 64) ดังนั้นลักษณะเฉพาะของทุนเจ้าเรียนสหรัฐ ฯ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองจึงถูกกำหนดครุปลักษณ์โดยการรวมตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนายทุน และโดยสถานะของสหรัฐอเมริกาในระบบเศรษฐกิจโลก สังคมทุนนิยมได้กลายเป็น “โรงงานสังคม” (social factory) ซึ่งประกอบด้วยรัฐ, มหาวิทยาลัย, ครอบครัวยุและโรงงาน อันเป็นกระบวนการแห่งการผลิตซ้ำทางสังคมอย่างหนึ่งในระดับโลก โรงงานนี้พยายามที่จะสถาปนาสถาบันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งจะเป็นหลักประกันความอยู่รอด

* fact/value separation

Positive : ในวิชาเศรษฐศาสตร์ การใช้คำ ๆ นี้ยังเป็นที่ยอมรับกันมาก โดยทั่วไปคำ ๆ นี้ใช้กับประพจน์ (statements) ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง (facts) มิใช่รสนิยมส่วนตัว นักเศรษฐศาสตร์สำนักปฏิฐานนิยม (economic positivists) ใช้คำ ๆ นี้หรือแสดงความหมายว่า อาศัยการทดสอบ การสังเกต การพยากรณ์เชิงประจักษ์ (empirical testing)-ผู้แปล.

ของกระบวนการผลิตซ้ำ^๕ เป้าหมายที่สำคัญยิ่งของนโยบายแห่งรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ก็คือการควบคุมแรงงาน (ทั้งแรงงานที่ได้รับค่าจ้าง และแรงงานที่ไม่ได้รับค่าจ้าง)นั่นเอง

“มหาวิทยาลัยสมัยใหม่ถูกแปลงสภาพเป็นสำนักงานวิจัยเกี่ยวกับกิจการต่างประเทศให้แก่กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหมและบริษัทข้ามชาติ” (Horowitz 1969, p. 9) การเจริญเติบโตของการศึกษาเกี่ยวกับต่างประเทศในมหาวิทยาลัย รวมทั้งไทยคดีศึกษาเป็นผลลัพธ์ของการวางแผนไว้อย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการริเริ่มของมูลนิธิต่าง ๆ^๖ การวางแผนนี้เป็นการสนองตอบต่อกระแสแห่งความปั่นป่วนแบบปฏิวัติหลังสงครามโลกครั้งที่สอง, การล่าถอยของลัทธิล่าอาณานิคม รวมทั้งการที่สหรัฐ ฯ ได้ก้าวขึ้นสู่สถานะครองความเป็นเจ้า

ทุนศึกษาวิจัยกับวัฏจักรแห่งการต่อสู้ทางชนชั้น

ทั้งรูปแบบและเนื้อหาของทุนศึกษาวิจัยอเมริกันที่ให้แก่คนไทยเชื่อมโยงโดยตรงกับกระแสแห่งการต่อสู้ที่ปฏิวัติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในสหรัฐ ฯ เอง ความล้มเหลวของโครงสร้างแบบอาณานิคมภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และการต่อสู้อย่างต่อเนื่องในรูปแบบของการปฏิวัติในจีน

มลาชา เวียคนามและฟิลิปปีนส์ นับว่าเป็นภูมิภาคที่ไร้เสถียรภาพอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นศูนย์กลางอิทธิพลของสหรัฐ ฯ (และญี่ปุ่น) ประวัติศาสตร์หลังสงครามโลกครั้งที่สองของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นประวัติศาสตร์อันต่อเนื่องของการต่อสู้ซึ่งสหรัฐ ฯ ได้พยายามใช้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ นานาหลายรูปแบบ⁴ ในประเทศไทย “วัฏจักร” ของการต่อสู้เหล่านี้เปลี่ยนจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองการทูตในทศวรรษ 1940 เป็นกระบวนการ “สร้างชาติ” ในทศวรรษ 1950 และไปสู่การระดมอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อต่อต้านการแทรกซึม ตลอดจนการลงทุนจากต่างประเทศในทศวรรษ 1960 เราจะได้อภิเคราะห์ระยะแห่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ต่อไป ซึ่งทั้งทุนศึกษาวิจัยอเมริกันและปัญญาชนมีบทบาทพร้อมด้วยอย่างสำคัญ

ทุนศึกษาวิจัยอเมริกันเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ที่สหรัฐ ฯ ใช้เพื่อ “ทำให้ประเทศไทยมีเสถียรภาพ” ในการวางแผนดังกล่าว จำเป็นต้องมีการหาข่าวสาร ไทยคดีศึกษาที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลมาจากการสนองตอบต่อความต้องการดังกล่าว ประการแรก เพื่อที่จะจัดตั้งคลังข้อมูล และประการที่สอง เพื่อที่จะจัดการให้ข่าวสารที่ได้รับอยู่เป็นหมวดหมู่ ทั้งนี้โดยการดำเนินการในหลายรูปแบบด้วยกัน กล่าวคือ (1) มูลนิธิต่าง ๆ ให้ทุนทำการศึกษาวิจัย ในรูปของการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (2) ที่ปรึกษาอเมริกันในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของไทยทำการวิจัย โดยเฉพาะในด้านการบริหารธุรกิจ (รัฐประศาสนศาสตร์) และเศรษฐศาสตร์ (3) การเก็บรวบรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย เช่น ชาวเขา (4) กระทรวงกลาโหมสหรัฐ ฯ ทำการวิจัยเอง โดยใช้เงินอุดหนุนจากศูนย์การวิจัยและพัฒนาทางทหารซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพ ฯ (5) ผลงานต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการโดยผ่านคณะกรรมการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับกระทรวงกลาโหม เช่น สภาที่ปรึกษาพัฒนาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของสมาคมเอเชีย (6) งานวิจัยซึ่งดำเนินการโดยอนุสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยและกลุ่มนักวิจัยในสหรัฐ ฯ และประเทศไทย (โต้แย้งบริษัท Rand, สถาบันวิจัยแห่งสแตนฟอร์ด เป็นต้น)

นอกจากนี้ อิทธิพลของสหรัฐ ฯ ในสถาบันต่างๆของไทยยังมีเค้าโครง(กรอบ)สำหรับการวิจัยโต้แย้งกับไทยซึ่งทำวิทยานิพนธ์ทั้งในสหรัฐ ฯ และในประเทศไทยซึ่งสะท้อนให้เห็นการใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เช่นเดียวกับนักวิจัยอเมริกัน

วงวิชาการทั้งหลายมิได้มองเห็นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างการทำทุนการศึกษาวิจัยกับการเมือง อีกทั้งปัญญาชนมากมายมิได้ระมัดระวังในเรื่องนี้ มิหนำซ้ำความสัมพันธ์อันนี้เกิดจากการให้ทุนศึกษาวิจัยแบบเสรี และการยืนยันว่าเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสภาวะวิสัย การแยกตัวของงานทางวิชาการจากริบทางทางการเมืองเป็นความประสงค์อย่างหนึ่งของนักวิชาการ ซึ่งความชำนาญพิเศษของพวกเขาแม้จะถูกเรียกกันว่า “ขุนนางใหม่” (New Mandarins)⁵ ทุนเล่าเรียนแบบเสรีจึงมีลักษณะแบบมุ่งไปในทางคิดคำนวณตัวเลขโดยปราศจากการวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ สังคมศาสตร์แบบตะวันตกถูกครอบงำโดยวิธีการศึกษาแบบ system analysis, การวิศวกรรมทางสังคม และอันควิทยา

(telelogy)* อันแปลกประหลาด ซึ่งพยายามหาทาง
ยัดเยียด “ความทันสมัย” และ “ความก้าวหน้า”
ให้แก่ประเทศทั้งหลายทั่วโลก

วิจัยการแห่งการต่อสู้ในประเทศไทย

1. ช่วงระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่

สอง

ในช่วงนี้ สถาบันความสัมพันธ์ภาคพื้นแปซิฟิก (Institute of Pacific Relations) เป็นหน่วยงานสำคัญในการผลักดันให้เกิดการวิจัยค้นคว้าทางสังคมศาสตร์เกี่ยวกับเอเชียซึ่งมุ่งศึกษาเรื่องการถือครองที่ดินและการเคลื่อนไหวในชนบทในประเทศจีน⁶ สถาบันนี้มีความสัมพันธ์กับขบวนการฟื้นฟูบูรณะชนบทของจีน ในทศวรรษ 1930 ซึ่งเริ่มอุทิศความพยายามไปในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ สถาบันฯ มุ่งใช้การวิจัยค้นคว้าทางวิชาการเพื่อการกำหนดนโยบาย และให้ความสนับสนุนงานทางวิชาการเกี่ยวกับเอเชียเป็นเวลาถึง 26 ปี สำหรับประเทศไทยมิชชันนารี ชื่อ แคนดอน (Kenneth P. Landon) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของจีนและไทย (Landon 1939, 1941) นอกจากนี้แคนดอนยังมีภารกิจที่เข้มข้นในสำนักงานบริการทางยุทธศาสตร์ (OSS) ซึ่งให้การสนับสนุนขบวนการเสรีไทยอีกด้วย สำนักงานไอเอสเอสได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการไทยและคนอเมริกันอย่างสำคัญ

ซึ่งยังเป็นรากฐานให้สหรัฐฯ มีอิทธิพลต่อประเทศไทยในเวลาต่อมา

คณะมนตรีวิเทศสัมพันธ์ (Council on Foreign Relations) ของสหรัฐฯ มีอำนาจในการวางแผนระดับชาติและระดับระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเป็นสถานที่ประชุมสำคัญของนักวิชาการ, นักธุรกิจและนักการเมือง ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบริเวณภาคพื้นแปซิฟิก ในแง่ของความมั่นคงทางวัตถุที่ยังถือว่าเป็นตลาดและแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญในระยหลังสงคราม⁷ คณะมนตรีวิเทศสัมพันธ์มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับสถาบันความสัมพันธ์ภาคพื้นแปซิฟิก มีพรรคชนะเกี่ยวกับกิจการระหว่างประเทศเหมือนกัน และทั้งสององค์กรดำเนินงานเพื่อให้สหรัฐฯ มีบทบาท “อันเหมาะสม” ในฐานะที่เป็นมหาอำนาจที่โดดเด่นของโลก

จากรายงานการศึกษาฉบับหนึ่งเพื่อการวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์ของคณะมนตรีวิเทศสัมพันธ์ หลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้รับชัยชนะเมื่อปี 1949 และกระแสแห่งการปฏิวัติที่เกิดขึ้นต่อมาในอินโดจีน ฟิลิปปินส์ มลายาและอินโดนีเซีย⁸ สหรัฐฯ ถือว่าไทยเป็นเสมือนปราการแห่งความมั่นคงปลอดภัยในบริเวณภาคพื้นที่กำลังเกิดความไม่สงบนี้ จึงได้กำหนดการปกครองของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในช่วงปี 1947-48 ซึ่งได้กลายเป็นการปกครองในระบอบทหารเป็นเวลาอันยาวนานในเวลาต่อมา

* วิธีการศึกษาเชิงปรัชญาเกี่ยวกับหลักฐานต่าง ๆ ของความมุ่งหมายในธรรมชาติ โดยใช้ความมุ่งหมาย, จุดประสงค์หรืออรรถประโยชน์เป็นเครื่องมืออธิบายปรากฏการณ์ตามธรรมชาติซึ่งมีลักษณะแบบกลไก พจนานุกรมศัพท์สังคัมของราชบัณฑิตยสถานใช้คำแปลว่า “มูลเหตุวิทยา” (กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์ 2524) หน้า 396

2. ทศวรรษ 1950 : การสร้างชาติกับรากฐาน ของไทยคดีศึกษา

ความเกี่ยวพันของสหรัฐ ฯ ในประเทศไทย
เกิดขึ้นในหลายระดับในทศวรรษ 1950 สหรัฐ ฯ
ได้เริ่มให้ความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจ
รวมทั้งการเกี่ยวพันขององค์การซีไอเอในการฝึก
อบรมตำรวจ ในช่วงนี้ได้มีคลื่นกระแสแรกสุดของ
การให้ทุนเล่าเรียนแก่นักไทย โดยการก่อตั้งโครง
การหมู่บ้านคอร์เนล (**Cornell Village
Project**) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ของ มหาวิทยาลัยคอร์เนล
สหรัฐ ฯ ได้มีอำนาจผูกขาดอย่างแท้จริงต่อพัฒนา
การเกี่ยวกับไทยคดีศึกษาโดยผ่านสถาบันเหล่านี้

ความคิดที่อยู่เบื้องหลังกิจกรรมของมหาวิท
ลัยคอร์เนล เป็นผลสะท้อนแห่งสัมพันธภาพที่เป็น
รากฐานอย่างลึกซึ้งระหว่างการเมืองกับทุนศึกษา
วิจัยซึ่งบทความนี้จะพยายามแสดงให้เห็นประจักษ์
ทรรศนะของชาร์ป (Lauriston Sharp) ผู้อำนวยการ
ของโครงการเหล่านี้และทั้งยังเป็นบุคคลสำคัญ
ของสหรัฐ ฯ เกี่ยวกับไทยคดีศึกษาเป็นเวลากว่าสอง
ทศวรรษ ก่อนตัวขึ้นระหว่างระยะที่เขาได้ทำงานใน
กระทรวงการต่างประเทศในปลายทศวรรษ 1940
ชาร์ปได้เขียนไว้ในบทความซึ่งสถาปนาความ
สัมพันธภาพกับแบบชีวิตคิตติมพ์ (บทความตั้งชื่อไว้
อย่างเหมาะสมว่า “ชาวนาถกับการเมืองในประเทศ
ไทย”) ว่า จำเป็นที่จะต้องมีนโยบายใหม่ ณ บัดนี้
เพราะว่าเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้กลายเป็น “จุด
สนใจที่สำคัญของผลประโยชน์ทางการเมืองของ
สหรัฐ ฯ” และกล่าวถึง “ความจำเป็นที่จะต้องหลัก
เคียงความผิดพลาดครั้งที่เกิดขึ้นในจีน”

เพื่อความมั่นคงปลอดภัย... สิ่งที่สำคัญที่สุด
คือการช่วยเหลือทางวัตถุและเทคโนโลยีเพื่อ
การพัฒนา... (แต่) เราไปถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น
ในหมู่มวลชนน้อยมาก... การศึกษาชุมชนจะ
ช่วยให้เราถึงความหมายที่แท้จริงของปัญหา
เกี่ยวกับจอห์น โค, โมซัมเบ็ค อาลี, หรือ
นายบุญ... สิ่งที่เราต้องการและสิ่งที่พวก
เขาคิดว่าพวกเขาต้องการ... (Sharp
1950, pp. 157-8)

ด้วยการช่วยให้เห็นถึงการค้นคว้าของโครงการทดลอง
ของมหาวิทยาลัยคอร์เนลเกี่ยวกับประเทศไทย
ชาร์ปกล่าวไว้ว่า โครงการนี้พบว่า

ชาวบางชนไม่พอใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอยู่
พวกเขาคิดว่าเป็นไปได้ที่จะมีการเปลี่ยนแปลง
ทางเทคนิคและสังคมซึ่งพวกเขาปรารถนา
ซึ่งพวกเขาไม่สามารถจะเริ่มได้เอง และพวก
เขาอาจจะแสดงความรู้สึกที่น่าประหลาด
อย่างเบื้อน่ายและกระวนกระวายออกมา
(เล่มเดียวกัน, หน้า 616 – ตัวเน้นเป็นของ
ผู้เขียน)

เขายังว่าการสนองตอบอย่างเหมาะสมโดย
ผ่านทางองค์การระหว่างประเทศน่าจะประสบผล
สำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมไทย “ยอมโอน
อ่อนผ่อนตามความเปลี่ยนแปลง” ความอหังการ
ของถ้อยแถลงดังกล่าวจวมหายไปในสังคมซึ่งถือว่า
“ภารกิจแห่งการทำให้เจริญ” โดยเฉพาะของมัน
เป็นเสมือนหนึ่งหน้าที่ที่จะต้องจัดการกับวัฒน
ธรรมต่างชาติในทิศทางที่พึงปรารถนา⁹

โครงการเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ของมหาวิทยาลัยคอร์เนลเป็นแหล่งสำคัญของสิ่งที่

ในไม่ช้าได้กลายเป็นแบบอย่างของสังคมไทย (เราจะได้อภิปรายถึงข้อสันนิษฐานหลักของแบบอย่างอันนี้ในตอนต่อไป) ในช่วงนี้ผลงานที่โดดเด่นที่สุด (ทศวรรษ 1950) มีอยู่สามชิ้น ซึ่งเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาเอกที่คอร์เนลคือหนังสือของอิงแกรม (James C. Ingram) เรื่อง **Economic Change in Thailand Since 1850** เปรียบประจักษ์ประกายไฟแห่งรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งเสนอภาพระบบเศรษฐกิจในช่วงที่ปราศจากความสนใจทางการเมืองโดยสิ้นเชิง ผลงานสองเรื่องของสกินเนอร์ (G. William Skinner 1957, 1958) ควรแก่การเอาใจใส่ในแง่ที่เป็นงานวิจัยค้นคว้าอย่างเจาะลึกเกี่ยวกับชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ รวมทั้งเป็นการศึกษาถึงความจงรักภักดีทางการเมืองของผู้นำชาวจีน เมเยอร์ (William Meyer) แห่งคอร์เนลได้เสนอนัยน์อย่างแจ่มชัดขึ้นในเวลาต่อมาโดยได้เดินทางร่วมกับนายจอห์น คี. ร็อกกีเฟลเลอร์ มายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี ค.ศ. 1963¹⁰ เป็นที่ทราบกันว่าชาวจีนจะเป็นบ่อเกิดแห่งความผันผวนที่สำคัญในอนาคต บทความอันทรงพลังของวิลสัน (David Wilson 1959) เรื่อง *"Thailand and Marxism"* ได้อธิบายว่า เหตุใดลัทธิมาร์กซ์จึงไม่สอดคล้องกับอุปนิสัยใจคอของคนไทย ซึ่งเฉยเมยไม่สนใจการเมือง ตลอดจนการที่ลัทธิมาร์กซ์ได้รับความสนใจน้อยมาก พระราชบัญญัติบ่อนก้นและปราบปรามการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495 ซึ่งให้อำนาจแก่รัฐอย่างไม่จำกัดสำหรับปราบปรามการกระทำที่สงสัยว่าเป็น 'การแทรกซึมบ่อนทำลาย' เป็นสิ่งที่ทำให้ปัญญาชนฝ่าย

ซ้ายของไทยและผู้ก่อการ 'แทรกซึม' ต้องถูกจับกุมคุมขัง บทความของวิลสันและบทความของฟลัด (Thadeus Flood 1975) เรื่อง *"The Thai Left Wing in Historical Perspective"* มีประโยชน์มากที่สุดในการพิจารณาเรื่องนี้ ฟลัดได้แสดงให้เห็นกำเนิดและพัฒนาการอันยาวนานของฝ่ายซ้ายตั้งแต่ทศวรรษ 1930 และมีกำลังเข้มแข็งขึ้นในทศวรรษต่อมา รวมทั้งผลงานเด่น ๆ ของ เสนีย์ เสาวพงศ์ จิตร ภูมิศักดิ์ และ บรรจง บรรเจิดศิลป์ในทศวรรษ 1950 นอกจากนี้หนังสือยังเป็นภูมิภาคสำคัญของความไม่พอใจทางการเมืองและการปฏิวัติมาเป็นเวลาช้านาน (ดู Keyes 1967)

มหาวิทยาลัยคอร์เนล เป็นแหล่งกำเนิดโครงการทางวิชาการที่สำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ดำเนินการอย่างโดดเดี่ยว มูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ซึ่งสนับสนุนการเงินแก่โครงการของมหาวิทยาลัยคอร์เนล ยังได้ก่อตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรในปี 1963 (ซึ่งได้ส่งศาสตราจารย์อเมริกันมาสอนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อย่างค่อนเนื่อง) และได้ก่อตั้งสมาคมเอเชียขึ้นในปี 1962 มูลนิธิฟูไลบรท์เริ่มให้ทุนเกี่ยวกับการศึกษาในปี 1950 และเป็นหนึ่งในบรรดาสถาบันต่าง ๆ ที่ให้ทุนคนไทยไปเรียนต่างประเทศ ผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ของสหรัฐ ฯ (รวมทั้งมูลนิธิ) คุ้ได้ที่ตัวเลขจำนวนนักเรียนไทยที่ไปฝึกอบรมในสหรัฐ ฯ ถึง 8,000 คน (นับถึงเดือนมีนาคม 1974) ในจำนวนนี้ได้รับปริญญา 1,500 คน หรือเมื่อพิจารณาแล้วหนึ่งในสี่คนของข้าราชการ-

การพลเรือนไทยตั้งแต่ระดับชั้นตรีถึงชั้นพิเศษได้ไปศึกษาต่อและฝึกอบรมในสหรัฐ ฯ¹¹

การรุกทางวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เสริมงานของสถาบันทางการของสหรัฐ ฯ เป็นต้นว่า องค์การยูซอม (USOM) หรือ องค์การเอไอดี (AID) ในปี 1969 หน่วยงานนี้มีแผนกต่าง ๆ 9 แผนก (ได้แก่การบริหารธุรกิจ, โสตทัศนศึกษา, การฝึกอบรม, การเกษตร, สาธารณสุข, ความปลอดภัย-สาธารณะ, การศึกษา, การพัฒนาอุตสาหกรรมและงานสาธารณะ) โดยมีโครงการที่สำคัญ 21 โครงการ รวมทั้งมีสัญญาร่วมกับมหาวิทยาลัยอเมริกัน 9 แห่ง งานของยูซอมได้แก่การก่อสร้างสถาบันเพื่อการบริหารการพัฒนา (Institute for Development Administration) ซึ่งได้กลายเป็นแหล่งผลิตนักวิชาการในปีต่อมา (Bell 1978)

หัวข้อการศึกษาที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับสังคมไทยปรากฏในผลงานของ Sharp 1953, De Young 1955, Vella 1955, Janlekha 1957, Couglin 1960, Mosel 1957. ส่วนใหญ่แล้วผลงานเหล่านี้เกิดจากโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของมหาวิทยาลัยคอร์เนล ซึ่งได้ผลิตวิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาเอกถึง 36 เรื่องในช่วงปี 1961-76 เนื้อหาเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและประวัติศาสตร์ ส่วนที่เหลือเกี่ยวกับการปกครอง ภาษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยาชนบท (Golay and Lush 1976) ในระยะเดียวกันนี้มีวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท 18 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานด้านการวิจัยภาคสนาม (field research) ในประเทศไทยเช่นเดียวกับในระดับปริญญาเอก

ผลจากการค้นคว้าวิจัยของมหาวิทยาลัยคอร์เนลบางชิ้นถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางการเมืองทันที

โดยจัดพิมพ์คู่มือเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relations Area File Handbook on Thailand) ในปี 1955-56 โดยชาร์ป (Lauriston Sharp) และ "ผู้ชำนาญพิเศษชาวไทย" ซึ่งจบจากคอร์เนลมาใหม่ๆ¹² ต่อมากูม็อนได้กลายเป็นงานเชิงอ้างอิง (Blanchard 1958) ซึ่งตอนต้น ๆ ใช้กันในกองทัพสหรัฐ ฯ และในเวลาต่อมาถือว่าเป็นงานเชิงอ้างอิงในด้านการทูตและบุคคลากรเพื่อเป็นการแนะนำประเทศไทยทั่วไป ทั้งนี้แบบอย่างทางวิชาการที่เกิดจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยคอร์เนลสร้างชั้นจึงถูกนำไปใช้ปฏิบัติการในองค์การยูซอม, ศูนย์การวางแผนแห่งกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ฯ ตลอดจนความสัมพันธ์ประจำวันระหว่างบุคคลากรอเมริกันกับคนไทย

ในที่สุด ผู้เชี่ยวชาญอเมริกันทุกประเภทได้เริ่มกลายสภาพเป็นที่ปรึกษา เพื่อเป็นหม้อประจุไฟฟ้าให้แก่หน่วยงานราชการใหม่ ๆ ที่ตั้งขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1950 และต้นทศวรรษ 1960 สำหรับการพัฒนาแบบทุนนิยม (อาทิเช่น คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เป็นต้น) แน่หนอนที่เป็นสิ่งที่สหรัฐ ฯ ถือว่าคนอยู่ในฐานะ "ถือท้ายเรือ" กับการพัฒนาประเทศไทย และพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อทิศทางของนโยบายในทุก ๆ เรื่องเกี่ยวกับการวางแผนสังคม ความเชื่อของจอมพลสฤษดิ์ในคุณค่าของผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค (technocrats) และการเห็นพ้องด้วยกับความทันสมัยยังผลให้อิทธิพลของอเมริกันแทรกตัวเข้ามาอย่างลึกซึ้ง

3. ทศวรรษ 1960 : ปัญญาชนบนมรรคาแห่งสงคราม

วัฏจักรแห่งการต่อสู้ในขอบเขตทั่วโลกในทศวรรษ 1960 ทำให้จำเป็นต้องมีรูปแบบใหม่ของการแทรกแซง ทั้งการแทรกซึมในชนบทและในหัวเมือง ในเอเชียและลาตินอเมริกาถูกตอบโต้โดยการนำเอาความคิดเกี่ยวกับการวิศวกรรมทางสังคมมาปฏิบัติ ซึ่งปัญญาชนที่ใกล้ชิดกับประธานาธิบดีเคนเนดีและแม็กนามารา (รัฐมนตรีกลาโหมขณะนั้น) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีขึ้น แนวความคิดหลักได้แก่การต่อต้าน 'การแข็งข้อขบถ' ซึ่งไร้ทั้งทหาร (หน่วยกรีนเบเรต) และการพัฒนาชนบท (การปฏิวัติเขียว) ยุทธศาสตร์นี้เน้นการทำลายการต่อสู้โดยผ่านทาง การปรับปรุงสังคม หรือโดยการขจัด การ 'แทรกซึมบ่อนทำลาย' ในแวดวงวิชาการของไทยในลักษณะที่อันตรายและซึมลึกยิ่งขึ้น ในขณะที่การสร้างแบบอย่างสังคมไทยโดยผ่านทาง การวิจัยภาคสนาม ไม่มีผลกระทบทางการเมืองอย่างทันทีทันใด จึงทำให้ไม่สามารถแต่เห็นรูปแบบของการต่อต้านแข็งข้ออย่างชัดเจนด้วย

ศูนย์กลางทางวิชาการของการต่อต้านการแข็งข้อในประเทศ ได้แก่ศูนย์การวิจัยทางทหารและพัฒนาการในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการขนาดใหญ่ที่ลับสุดยอด ซึ่งกระทรวงกลาโหมสหรัฐเป็นผู้สร้างและรู้จักกันในนาม **โปรเจกต์อะไจล (Project Agile)** สำหรับการวิจัยและพัฒนาที่จำเป็นต่อการแทรกแซงทางทหาร ศูนย์การวิจัยทางทหารและพัฒนา (MRDC) รับผิดชอบแผนงานการต่อต้านการแข็งข้อของรัฐบาลไทยซึ่ง

อยู่ภายใต้กองอำนวยการร่วมปราบปรามคอมมิวนิสต์ (กอ.ปค.-ปัจจุบัน คือ กอ.รมน.) ศูนย์นี้มีงบประมาณปีละ 10 ล้านดอลลาร์ และมีเจ้าหน้าที่ 150 คน (ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคมศาสตร์และการทหาร) งานวิจัยค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นอนุสัญญาฉบับบริษัทที่รับจ้างทำการวิจัย เช่น บริษัท Rand นักวิจัยส่วนมากเคยเป็นนักศึกษาปริญญาเอกซึ่งกำลังทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการต่อต้านแข็งข้อขบถ

โครงการศึกษาต่อต้าน "การแข็งข้อ" ได้ทำการทดสอบคนไทย (โดยเฉพาะชาวนา) ทางจิตวิทยา ทำการวิเคราะห์วัฒนธรรมและรูปแบบทางสังคมของพวกเขา ทำการสำรวจบ้านเรือนและบ่อน้ำ ทำแผนที่ในเขตชนบท ซึ่งอาศัยการโฆษณาชวนเชื่อต่อต้านคอมมิวนิสต์ของอเมริกันโดยผ่านทางหน่วยข่าวสารเคลื่อนที่ ทำการสร้างถนนและส้วมให้แก่ชาวบ้านโดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ หน่วยรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านก็สอนชาวบ้านเกี่ยวกับการป้องกันตนเอง มีตำรวจตระเวนชายแดน นี่เป็นการอาศัย "การพัฒนา" โดยการเร่งรัดพัฒนาชนบททำการ "กวาดล้าง" ด้วยระเบิดของกองกำลังพิเศษเพื่อขจัดผู้ที่กระต้างกระเดื่อง คอยสอดแนมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ "อาจเป็นสิ่งที่ดีที่จะสร้างความประทับใจที่ว่าอุดมการณ์ของปัญญาชนเสรีได้เปลี่ยนตัวเองเป็นนโยบายเหมือนดังท่าผานของระเบิดและนาปาล์ม" (Chomsky 1969, p. 37) ถึงกระนั้นก็เป็น การถูกต้องที่จะสันนิษฐานว่าปัญญาชนซึ่งทำสัญญารับใช้ในนามของการต่อต้านแข็งข้อ หรือปัญญาชนซึ่งเพิกเฉยต่อสิ่งที่สหรัฐฯ กำลังกระทำต่อประเทศไทย โดยผ่านทางโครงการวิศวกรรมสังคมอย่างกว้าง

ขวาง และการแทรกแซงทางทหารได้ทำการสนองตอบในทางการเมืองอย่างลึกซึ้ง

ตัวอย่างของเรื่องนี้ก็คือสองตัวอย่างคงเพียงพอที่จะชี้ให้เห็นความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างทุนเล่าเรียนกับการเมืองในฐานะที่เป็นหนึ่งในบรรดาการศึกษาวิจัยซึ่งได้รับมอบหมายจากบริษัทแรนค์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องไทยสองท่านได้เขียนรายงานฉบับหนึ่งมีชื่อว่า “ผลกระทบที่แน่นอนขององค์การทางวัฒนธรรมและสังคมที่มีต่อความมั่นคงภายในของประเทศไทย” (Phillips and Wilson 1964) รายงานฉบับนี้ได้ตรวจสอบรูปแบบของชีวิตในหมู่บ้านของคนไทยในแง่ของการใช้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นประโยชน์ในการต่อต้านการแข็งข้อขบถ ที่น่าประหลาดยิ่งขึ้นไปกว่านี้ได้แก่ผลงานของนักมานุษยวิทยาแห่งศูนย์วิจัยชาวเขาเชียงใหม่ ได้เปรียบเทียบบทบาทของปัญญาชนไว้เหมือนดังนักรบและต้องแสดงตัวในวิชาชีพของตน (Wolf & Jorgensen 1970)

โครงการของมหาวิทยาลัยคอร์เนลได้ให้ทุนอุดหนุนทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งในค่านเศรษฐกิจศาสตร์และบริหารรัฐกิจ ซึ่งเกิดจากบทบาทในฐานะที่ปรึกษาวิชาการของสหรัฐ ฯ ในทศวรรษ 1960 นักวิชาการอเมริกันได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตทางการเมืองและสังคมของคนไทยไว้หลายเรื่อง อาทิ เช่น ฟิลลิปส์ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของชาวนา (Phillips 1965) วิลสันศึกษาชีวิตทางการเมือง (Wilson 1962) วิทยาการศึกษาประวัติศาสตร์ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า (Wyatt 1969) ผลงานเหล่านี้ใช้

กรอบหรือเค้าโครงเต็มที่ ชาร์ปและคณะได้ทำการศึกษาไว้แล้วในเรื่อง “วัฒนธรรม—และ—บุคลิกภาพ” รวมทั้งดูเหมือนจะเป็นการย้าทรงระบอบเกี่ยวกับ “โครงสร้างอย่างหลวมๆ” (loose structure) ซึ่งเอ็มบรี (John Embree) ได้เริ่มไว้ก่อนในทศวรรษ 1950 นักวิจัยเหล่านี้ใช้ข้อสมมุติเหล่านี้ในการวิเคราะห์สถาบันทางสังคมและการเมือง

การที่สหรัฐ ฯ เข้ายุ่งเกี่ยวกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ก่อให้เกิดการศึกษาวิจัยอย่างถ่องเนื่องเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจของไทย (Sutton 1962, Riggs 1969, Siffin 1966) ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของบทบาทในการสร้างชาติที่สหรัฐ ฯ เสด็จเห็นเพื่อทำให้ประเทศไทย “ทันสมัย” งานวิจัยระดับปริญญาโทที่นิด้าประกอบด้วยข้อมูลที่น่าสนใจอย่างยิ่งเกี่ยวกับโครงสร้างแบบคณะบุคคลของชนชั้นปกครองไทย (โดยเฉพาะงานของริกส์) และมีข้อสมมุติที่ว่าประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการจึงจะทำให้ประเทศก้าวเข้าสู่ความทันสมัยได้สำเร็จ

การเข้ามาของที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจและการให้ทุนของมูลนิธิรีอ็อกกีเฟลเลอร์แก่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังผลให้มีการศึกษาระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งผลงานการศึกษาเหล่านี้มิได้เชื่อมโยงเศรษฐศาสตร์เข้ากับกระบวนการทางการเมือง รวมทั้งมิได้พิจารณาเฉพาะระบบเศรษฐกิจทั้งระบบเลย ลักษณะที่แยกทำการศึกษาได้รับการเปิดเผยอย่างแจ่มชัดในการประเมินผลของการศึกษาระบบเศรษฐกิจไทยของฟีนี (Feeny 1978) งานชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาระบบเศรษฐกิจส่วนมากใช้เค้าโครงการวิเคราะห์แบบ

นีโอ — กลาสสิกเข้าประยุกต์กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยตรง ในหลาย ๆ กรณีความตั้งใจของผู้ศึกษาเกี่ยวโยงกับการเปิดเผยประเด็นทางนโยบาย นายทหารคนหนึ่งซึ่งได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับอุทกภัยทางเศรษฐศาสตร์ให้แก่องค์การเอไอที เรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาในประเทศไทย (Development Strategy in Thailand) เสนอแนะให้ใช้ความริเริ่มของเอกชนและพลังของตลาดอย่างเต็มที่ในการเปิดระบบเศรษฐกิจ (Muscat 1965 และ Bell 1966) งานชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นความจำเป็นของทุนอเมริกัน ซึ่งหลังไหลเข้ามายังประเทศไทยอย่างรวดเร็วทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

อิทธิพลของสหรัฐอเมริกามีได้สิ้นสุดลงในทศวรรษ 1960 แล้ว วัฏจักรแห่งการต่อสู้ซึ่งปัญญาชนและนักวางแผนทางทหารได้พยายามจำกัดไว้ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ และได้เพิ่มพูนมากขึ้นในทศวรรษ 1970 การที่ประชาชนชาวไทยปฏิเสธการพัฒนาโดยความช่วยเหลือของอเมริกา, การลงทุนต่างประเทศและต่อต้านการแข็งข้อ ได้นำไปสู่การทำลายล้างระบบการปกครองแบบทหารที่สหรัฐ ฯ คำจูนและระบอบของพลังแห่งชนชั้น ในช่วงปี 1973-76 ความล้มเหลวของการวิศวกรรมทางสังคมในอันที่จะปิดกั้นการต่อต้านการพัฒนาแบบทุนนิยมตะวันตกนำไปสู่การล่มสลายของสหรัฐ ฯ ในทศวรรษ 1970 และการขับไล่โครงการ วิศวกรรมทางสังคมของสหรัฐ ฯ ออกจากประเทศไทย การถอนความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจ (ซึ่งปัจจุบันความช่วยเหลือทางทหารได้เป็นส่วนที่สำคัญของการค้าจูนระบบที่เป็นอยู่อีกครั้งหนึ่ง)

ลักษณะทั่วไปของทุนศึกษาวิจัยสหรัฐ ฯ

เหตุผลสำคัญอันหนึ่งของการพังทลายแห่งยุทธศาสตร์ของสหรัฐ ฯ ได้แก่ความเชื่อมั่นในแบบอย่างที่เป็นอยู่ของสังคมไทย และความอ่อนแอของแบบอย่างนี้ ซึ่งปรากฏชัดเจนจากการต่อสู้ อย่างเป็นอิสระของนักเรียน นักศึกษา ชาวนา และกรรมกร โดยการเคลื่อนไหวทางการเมืองในช่วงปี 1973-76 อรรถาธิบายแบบอย่างของสังคมไทย ทิศทางทางการเมืองและระบบคุณค่ามิได้ทำให้สหรัฐ ฯ เตรียมการดีสำหรับเหตุการณ์แบบนั้นรวมทั้งการรัฐประหารเมื่อ 6 ตุลาคม เหตุใดแบบอย่างสังคมไทยที่ได้ทำการศึกษาจึงไม่ถูกต้อง

ภาพสังคมไทยที่สร้างขึ้นโดยโครงการมหาวิทยาลัยคอร์เนล ได้จากผลงานของเบนดิคท์ (Benedict 1943) และเอ็มเบรี (Embre 1950) ซึ่งเป็นลักษณะของชุมชนชาวนาที่มีความเป็นปัจเจกภาพและมุ่งแสวงหาความสนุกสนานมาก โดยพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีความจงรักภักดีต่อบ้านเมือง อีกทั้งมีความเชื่อในทางศาสนาและไสยศาสตร์อย่างลึกซึ้ง ตลอดจนมีความรักชาติอย่างสูง ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะทั่วไปของปัจเจกชนและสังคมอันเป็นภาพของวัฒนธรรมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยมีศาสนาและระบอบกษัตริย์เป็นเครื่องเชื่อมโยงทางสังคม ความคิดเกี่ยวกับ “โครงสร้างหลวม” ของสังคมถูกนำมาใช้อธิบายสังคมไทย ซึ่งปราศจากองค์การทางสังคม, ความไม่สนใจการเมือง, ไม่มีความขัดแย้งทาง

สังคมระหว่างชนชั้น หรือผลลัพธ์จากการจัดการ
เรื่องการถือครองที่ดิน

คงจะเห็นได้จากการอธิบายของวิลสันต่อไปนี้
“การนิ่งเฉยไม่มีปากเสียงของพวกชาวนาชาว
ไร่...คือรัฐบาลกลาง และการเฉยเมยต่อการ
เมืองระดับชาติเป็นสิ่งที่สำคัญต่อระบบการ
เมือง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งพอยังชีพ
อยู่ได้อย่างมั่นคงโดยไม่ต้องสร้างความหวังที่
จะปรับปรุงอะไรต่อมิอะไรให้ดีขึ้น จึงเป็น
พื้นเพของความไม่สนใจทางการเมืองอย่าง
ไม่ต้องสงสัย ส่วนที่เห็นได้ชัดคือความเป็น
อิสระอย่างแท้จริงจากความกดดันทางการเมือง
และสังคม” (Wilson 1962 p.58)

แบบอย่างของโครงสร้างทางสังคมและ
บุคลิกภาพต้องอาศัยการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนและ
เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์มากมาย พิลดิปส์
ได้ใช้การทดสอบแบบ TAT (Thematic Ap-
peception Tests)* ในงานวิจัยของเขา ส่วน
มากแล้วระเบียบวิธีการศึกษาที่สำคัญ ๆ มักจะเป็น
แบบเวเบอเรียน/ฟังก์ชันนลิสต์ (Neher
1977)** ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดที่สุดได้แก่งาน
ของจาค็อบเรื่อง “ความทันสมัยโดยไร้การพัฒนา”
(*Modernisation Without Development :
Thailand As An Asian Case Study*)

* เป็นการทดสอบทางจิตวิทยาคลินิกโดยให้ผู้ตอบคำถามตอบสนองโดยการพูดออกมาเมื่อได้เห็นภาพขาว-ดำหลาย ๆ
ชุด-ผู้แปล

** Functionalism ทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมซึ่งวิเคราะห์ความเกี่ยวพันกัน และความพึ่งพาอาศัยกันของรูปแบบ
และสถาบันภายในโครงสร้างวัฒนธรรมหรือระบบสังคม และเน้นการกระทำระหว่างกันของรูปแบบเหล่านี้ เพื่อ
ที่จะคำนวณเอกภาพทางสังคมวัฒนธรรม-ผู้แปล

ซึ่งใช้แนวคิดแบบเวเบอเรียนเรื่องบิคาเป็นใหญ่
เพื่อหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างองค์กรทาง
สังคมของไทยกับสิ่งที่จาค็อบถือว่าเป็นรูปแบบ
ของการพัฒนาสังคมที่พึงปรารถนาแบบฝรั่ง (ดู
Bell & Boonsanong 1974)

ผลการศึกษาเกี่ยวกับสังคมไทยมักจะละเลย
บทบาทของความขัดแย้งและการใช้อำนาจ ยกเว้น
ผลงานบางชิ้นที่พิจารณาความสัมพันธ์แบบนาย-
บ่าว¹³ ซึ่งพอจะมีประโยชน์อยู่บ้าง ผลงานศึกษา
ที่อยู่นอกข่ายการพิจารณาแบบมาร์กซิสต์ ไม่ได้
อธิบายความขัดแย้งและการขูดรีดซึ่งเกิดขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง โดยที่ทุนเล่าเรียนสหรัฐฯ มิได้พิจารณา
ชนชั้นสังคมและมิได้ใช้การวิเคราะห์แบบมาร์ก-
ซิสต์จึงทำให้พิจารณาการเคลื่อนไหวทางสังคม
อย่างผิดพลาด โลกที่นำรีนอร์มย์แบบบางชั้นกึ่งที่
ผลงานวิจัยของคอร์เนลมีความจริงเพียงระดับหนึ่ง
แต่ในอีกระดับหนึ่งมันเป็นเพียงงานวิจัยที่มีได้
พิจารณาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ดังนั้นจึงไม่
สามารถอธิบายพลังทางสังคมที่มีอยู่โดยส่วนรวมได้

ผลงานศึกษาวิจัยเมื่อเร็ว ๆ นี้ทั้งข้อสังเกตว่า
ผู้ศึกษาที่ได้รับทุนเล่าเรียนสหรัฐฯ รับเอาทัศน
ในการมองสังคมไทยแบบเดียวกับชนชั้นปกครอง
ของไทยเอง¹⁴ การยอมรับนับถือเจ้าหน้าที่, การ
ไม่มีความขัดแย้งทางสังคม และความกินดีอยู่ดี
เป็นลักษณะทั่วไปที่ชนชั้นสูงมองชาวนาชาวไร่ ซึ่ง

สะท้อนความคาดหวังของชนชั้นสูงเองว่าจะต้องเป็นเช่นนั้น แล้วพวกเขาจะแสวงหาอะไรเพื่อเป็นเครื่องค้ำจุนตนเองโดยผ่านระบบอุปถัมภ์, การปกครองแบบเมตตากรุณา ฯลฯ นอกจากนี้พวกชนชั้นปกครองยังเห็นคติเห็นงามไปกับความทันสมัยและความมั่นคง ขณะเดียวกันก็ไม่สนใจโยคีในบทบาทของกรรมกรและชนกลุ่มน้อย "ชีวิตชนบทคือภาคกลางของประเทศเท่านั้น" จึงกลายเป็นแบบอย่างของสังคมทั้งสังคมราวกับว่าประเทศไทยมีชนชาติเพียงชนชาติเดียวปราศจากชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ

นอกจากนี้ หน้าสังเกตภูมิหลังของแวดวงวิชาการอเมริกันเอง ซึ่งมีนักวิชาการเป็นชายผิวขาวทั้งหมด มีพันธภาพทางวัฒนธรรมและชนชั้นที่คล้ายคลึงกัน ได้รับการศึกษาอบรมในสถาบันที่สำคัญๆ สองสามแห่ง ได้รับการอบรมบ่มเพาะด้วยแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีสังคมศาสตร์ และระเบียบวิธีศึกษายันเป็นมาตรฐานเดียวกัน (Anderson 1978)

การทำวิจัยตามโครงการทุนศึกษาวิจัยสหรัฐายังมีข้อบกพร่องอีกประการหนึ่ง ซึ่งนำไปสู่การอธิบายพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และการเมืองอย่างผิดพลาด ข้อบกพร่องนี้ได้แก่ การไม่คำนึงถึงประวัติศาสตร์ของไทยในยุคล่าอาณานิคมใหม่ แอนเดอร์สันได้โต้แย้งที่คณะเดิมที่ว่าราชวงศ์จักรีมีบทบาทในการสร้างชาติ, ไทยมีอิสระภาพทางการทูตรวมทั้งมีเสถียรภาพตลอดมา เขาได้ชี้ให้เห็นบทบาทที่สำคัญของพวกจักรพรรดินิยมยุโรปที่ควบคุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการที่ไทยต้องยอมจำนนโดยอ้อมต่อการล่าอาณานิคมของพวกเขา ความไร้เสถียรภาพทางหากที่เป็นลักษณะแห่งพัฒนาการทางการเมืองของไทยหลังการ

เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 (Anderson 1978)

นอกจากนี้ งานวิจัยเหล่านั้นยังละเลยการพิจารณาแนวโน้มแห่งความสัมพันธ์ในแนวดิ่งและแนวราบ (Nansirichai & Vichit-Vadakan 1973) การถือว่าสัญลักษณ์และลักษณะการทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งเดียวกับการกระทำทางสังคม ทำให้ไม่สามารถอธิบายสภาวะของพฤติกรรมทางสังคมได้ (Boonsanong 1969, p. 83) ทักษะแบบอันติวิทยาของปัญญาชนซึ่งมองสังคมประเท่งว่าเป็นสังคมประชาธิปไตยสมัยใหม่ที่ใกล้จะมาถึง เป็นสังคมที่มีการประกอบธุรกิจแบบทุนนิยมเสรี ที่จำเป็นต้องเอาชนะระบบพ่อปกครองลูก ทำให้ระบบราชการทันสมัย และปล่อยให้ระบบตลาดเสรีจัดสรรทรัพยากรก็เพียงพอแล้ว ทักษะ येียงนี้อาจเหมือนหนึ่งการเขียนแบบ แต่ในขณะเดียวกันก็แสดงถึงความอหังการของลัทธิจักรวรรดินิยมอย่างชัดแจ้ง ซึ่งหมายความว่าคนไทยเองก็ขาดแนวคิดที่จะอธิบายพฤติกรรมทางสังคมของคนเกือบสิ้นเชิง

มหาวิทยาลัยสหรัฐฯ ให้ทุนแก่นักศึกษาปริญญาเอกด้วยการส่งมาทำงานวิจัยภาคสนามเพียง 1-2 ปี เพื่อให้คุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมไทย ซึ่งต่างจากการให้ทุนในสมัยอาณานิคมที่ผู้ทำการศึกษาวิจัยจะต้องอยู่ในสังคมแบบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเวลานาน (เช่นงานวิจัยของ Hall, Furnivall ฯลฯ) จึงมีความรู้เกี่ยวกับสังคมนั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง ผู้ที่จะได้รับทุนวิจัยจะต้องมีพื้นฐานทางทฤษฎีเพียงพอกับต้องมั่นใจว่าจะทำการเก็บ

รวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ภายในกำหนดเวลา 18 เดือน เพื่อที่จะพิสูจน์สมมติฐานที่คงไว้ได้ พิลลิปส์ ได้อธิบายถึงการที่เขาแนะนำตัวต่อชาวบาง รั้นไว้ในลักษณะดังต่อไปนี้

ผมได้พยายามแสดงตัวว่าเป็นคนหนุ่มคน หนึ่งที่สนใจ ไม่สละสำคัญแก่หน้าที่อยู่บ้าง โดยที่ผมต้องการความช่วยเหลือจากพวกเขา เพื่อ "ความรู้" ผมได้มาเมืองไทยเพราะ บริษัทผลิตภัณฑ์เคมีอเมริกันที่ร่ำรวยมาก บริษัทหนึ่ง (มุลตินีฟอรัค) ได้บริจาคเงินให้ แก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ...ผมได้สมัครขอรับ ทุน แล้วเขาก็ให้ทุนแก่ผม (Phillips 1965, p. 160)

วิทยานิพนธ์ชิ้นปริญญาเอกเปรียบประหนึ่งหนทาง แห่งความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตำแหน่งหน้าที่ใน มหาวิทยาลัย และการได้รับความยกย่องนับถือเมื่อ ได้รับการตีพิมพ์ แทบไม่ต้องสงสัยเลยว่าภายใต้ เงื่อนไขดังกล่าว การให้ทุนศึกษาวิจัยจึงมีลักษณะ กระจัดกระจายและขาดการมองในแง่ประวัติศาสตร์ เปรียบเทียบเกี่ยวกับสังคมไทย (หรือประวัติศาสตร์ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ส่วนมากมักจะทำ การศึกษาวิจัยหมู่บ้านชนบทต่าง ๆ โดยไม่ได้คำนึง ถึงลักษณะทางสังคม โดยส่วนรวมซึ่งเป็นการมอง อย่างคับแคบ แต่หากกล่าวในแง่ของอุดมการณ์และ เป้าหมายทางการเมืองที่ผู้รับทุนถูกครอบงำทางจิต สำนึกแล้ว พวกเขาก็ไม่ควรจะถูกตำหนิติเตียน ใน การที่มิได้ตระหนักถึงแผนการแบบจักรวรรดิที่ ซ่อนอยู่เบื้องหลังการให้ทุนศึกษาสังคมไทย

อนาคตการให้ทุนศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ประเทศไทยเพื่อต่อต้านจักรวรรดินิยม

จากการประชุมของสมาคมเอเชียศึกษาเมื่อ เร็ว ๆ นี้ ได้มีการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับไทยคดี ศึกษาที่มีอยู่ งานทางด้านสังคมศาสตร์ (เช่น Anderson 1978, Keyes 1978, Feeny 1978) ไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและ ประโยชน์ของทุนศึกษาวิจัยสหรัฐฯ ได้ (ยกเว้น งานของแอนเคอร์สัน) ทั้งนี้เพราะไม่สนใจศึกษา ลักษณะของสังคมในฐานะที่เป็นรูปแบบหนึ่งของการ ครอบงำแบบจักรวรรดินิยม ในด้านเศรษฐ ศาสตร์ พื้นที่เขียนไว้ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจไทยเกือบ ทุกชิ้นใช้เครื่องมือที่นักเศรษฐศาสตร์ตะวันตก สร้างขึ้นเพื่อใช้อธิบาย ผลก็คือตัวแบบ เหล่านี้ดูเหมือนจะเหมาะสมและทรงพลังใน การอธิบายพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของประ เทศไทย (Feeny 1978, p. 11)

เขาได้วิจารณ์ต่อไปว่าสิ่งที่จำเป็นก็คือการศึกษาวิจัย ที่ลึกซึ้งกว่าเดิม แต่ก็ไม่ได้กล่าวว่าต้องศึกษาวิจัย เรื่องอะไรบ้าง และสำหรับใคร

ก็ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของการศึกษาทาง ชาติพันธุ์วรรณาในประเทศไทย และเรียกร้องให้ มีการอธิบายตีความอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เจาะ งานของแอนเคอร์สันเองก็มีความกล้าเอียงไปในด้าน ประวัติศาสตร์และรัฐศาสตร์ (ดังที่โคซี่ได้เห็นก่อน แล้วในบทความนี้) โดยในผลงานของเขามีความ กัดโดยนัยอยู่แล้วว่า สหรัฐ ฯ สามารถจะให้ทุน ศึกษาวิจัยที่ก่อให้เกิดผลงานที่ดีกว่าเดิมได้ ภายหลัง สงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเป็นที่น่าสงสัยเป็นอย่าง

ยิ่ง หากสมมติว่าจะแสวงหาความรู้ในสังคมทุนนิยมที่พัฒนาแล้ว

เนแฮร์ตระหนักถึงความสำคัญของทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้ง (Neher 1977) แต่เขาแปรเปลี่ยนแนวทางนี้เป็นระเบียบวิธีศึกษาแบบฟังก์ชันนัลลิสต์ ในการศึกษากลุ่มพรรคต่าง ๆ ที่มีความขัดแย้งกัน รวมทั้งสถาบันที่ควบคุมความขัดแย้งนั้น นี่เป็นความพยายามที่จะใช้โครงสร้างแบบรูปนัย (formalistic) กับข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แต่ก็ไม่พยายามตระหนักถึงรากฐานทางชนชั้นของสังคม

วิธีการศึกษาแบบวัตถุนิยมวิภาษพิจารณาพัฒนาการทางสังคมในฐานะที่เป็นกระบวนการทั้งหมด ซึ่งมองการผลิตทางวัตถุเสมือนหนึ่งความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันขององค์การทางสังคมและเทคโนโลยี และเป็นเสมือนรากฐานของรูปการจิตสำนึก (consciousness) การใช้วิธีการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีกับสังคมไทยยังผลให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างไปจากแบบอย่างวิเคราะห์สังคมที่เคยกระทำกันแต่เดิมซึ่งได้กล่าวถึงในตอนต้น ผลงานวิเคราะห์แบบวัตถุนิยมวิภาษได้แก่นงานของปัญญาชนไทยฝ่ายซ้าย (ได้กล่าวถึงแล้วและวิเคราะห์ไว้ใน Flood 1975) รวมทั้งงานของนักวิชาการหนุ่มหัวก้าวหน้าอเมริกัน¹⁶

ผลงานของฟลัดโดดเด่นมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะได้ทำการพิจารณาประวัติศาสตร์และนโยบาย

ของไทยที่มีต่อเวียดนาม (Flood 1975, 1977) เขายอมรับว่ารากฐานของชนชั้นของสังคมเป็นสิ่งที่กำหนดให้ แล้วพยายามตรวจสอบว่าความขัดแย้งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น เขาได้ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้ใช้ชาวเวียดนามเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่สร้างให้เกิดความกลัวและเกลียดชังเพื่อที่จะโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนไทยต่อต้านคอมมิวนิสต์ รวมทั้งจะควบคุมประชาชนได้มากขึ้นโดยการแบ่งแยกได้อย่างไร

โลบ (Thomas Lobe) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการที่สหรัฐ ฯ ได้ก่อตั้งกองกำลังตำรวจและกองกำลังที่คล้ายทหารแก่ประเทศไทย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของสิ่งที่ จะกลายเป็นประวัติศาสตร์แห่งการแทรกแซงของสหรัฐ ฯ และผลที่เกิดขึ้นตามมาต่อประชาชนชาวไทย (Lobe 1977) การศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นบทบาทที่สำคัญของปัญญาชน (ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา) ในความพยายามแบบจักรวรรดินิยมของอเมริกา ความพยายามนี้ถูกขัดขวางโดยการต่อต้านของประชาชนไทย แนววงวิชาการของไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของการต่อต้านอย่างใหญ่หลวงต่อการมองสังคมจากภายนอกแบบนี้ ในทศวรรษที่ผ่านมา ผลงานการศึกษาที่สำคัญ ๆ ของฝ่ายก้าวหน้า และข้อเสนอของปัญญาชนไทยรุ่นใหม่ได้ก่อให้เกิดทฤษฎีวิจัยภายในประเทศที่สำคัญเรียบร้อยแล้ว ซึ่งพวกอเมริกันสามารถจะเริ่มต้นเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมที่พวกเขาไม่เคยรู้มาก่อนเลย ●

เชิงอรรถ

1. นักร่วมมหาวิทยาลัยของอเมริกากับของยุโรปจะคล้ายคลึงกันยิ่งขึ้น ดังปรากฏในตำราของมหาวิทยาลัยในยุโรป คือ อาทิเช่น *Ernest Mandel, Late Capitalism* (London : New Left Books, 1976).
2. ความคิดเกี่ยวกับลัทธิจักรวรรดินิยมเน้นที่การควบคุมแรงงาน ซึ่งตรงกันข้ามกับแนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์แบบเก่าเกี่ยวกับการแผ่ขยายของทุนนิยมที่ต้องอาศัยกระแสการไหลของทุนกำไรและวัตถุดิบ สำหรับการอภิปรายเกี่ยวกับทัศนคติแบบนั้นดู *Zerowork*, No. 2 and *Bell* 1978.
3. ในปี ค.ศ. 1980 มุนิชิฟอร์ดเป็นแหล่งทุนที่สำคัญของมหาวิทยาลัยชั้นนำ 11 แห่งในจำนวน 12 แห่ง โดยมีแผนงานด้านการศึกษาเกี่ยวกับต่างประเทศ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ, มุนิชิและมหาวิทยาลัย โปรดดู อาทิเช่น *Horowitz* (1969).
4. ดู *Harry M. Cleaver*, "Internationalisation of Capital and Mode of Production in Agriculture", *Economic and Political Weekly*, Vol. XI, No. 13, March 27, 1976. และดู *Bell* 1978. "วิถจักรแห่งการต่อสู้" เป็นยุทธศาสตร์แบบรุกราน/ป้องกัน ซึ่งต้องใช้ทุนเพื่อสนองตอบการต่อต้านของชาวนาและกรรมกร วัตถุประสงค์เพื่อควบคุมแรงงานและการผลิตซ้ำของสังคมหนึ่ง ๆ (ดู เชิงอรรถ 2 ด้วย)
5. *ชอมสกี (Noam Chomsky)* เป็นผู้ใช้คำ ๆ นี้ ในผลงานชิ้นสำคัญของเขาชื่อ *American Power and the New Mandarins* (New York : Vintage Books, 1969).
6. สำหรับรายละเอียด โปรดดู "IPR Was Big Business", *Pacific Research and World Empire Telegram*, Vol. VI, No. 4 (May-June 1975).
7. ดู *Laurence Shoup and William Minter*, *Imperial Brain Trust : The Council on Foreign Relations and U.S. Foreign Policy*, (New York : Monthly Review Press, 1977).
8. *Russell H. Fifield*, *Southeast Asia in United States Policy*, (New York : Praeger, 1963).
9. ข้าราชการเกี่ยวกับโครงการมหาวิทยาลัยคอร์เนลในด้านการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ดังปรากฏในบทความอื่น ๆ ซึ่งในขณะที่เขียนก็เห็นได้ชัดว่าข้าราชการมีความกลัวต่อการปฏิวัติของชาวนาอย่างลึกซึ้ง ดู "The Structure of Hope in Developing Countries" ใน *The Role of the University in Changing Cultures*, (Ithaca : Cornell University Press, 1963).
10. รายละเอียดการเดินทางครั้งนั้นรวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถของการวิจัย ปรากฏอยู่ใน *Harry M. Cleaver*, "The Origins of the Green Revolution", Ph.D. Thesis, Stanford University, 1976.
11. *Laurence D. Stifel*, "Technocrats and Modernisation in Thailand" บทความเสนอต่อที่ประชุมประจำปีของ Association for Asian Studies, San Francisco, March 24, 1975.

12. การเตรียมการจัดทำคู่มือ ๑๓ เล่มต้องใช้เงินประมาณ ๔ ล้านเหรียญสหรัฐฯ สำหรับประวัติความเป็นมาของโครงการนี้ ดู *Wolf & Jorgensen* 1970, p. 32.
13. ผลงานเกี่ยวกับทุนศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ ดูงานเขียนของ Lucien Hanks, James Scott, Ammar Siamwalla และมีการพูดถึงอย่างคร่าว ๆ ใน *Neher* 1977, pp. 470-2.
14. Anderson 1978.
15. *Ibid.*
16. ดู *David Elliott, (Thailand: The Origins of Military Rule, 1978* และ *Bell* 1978.

บรรณานุกรม

- Anderson 1978.** *Benedict Anderson*, "Studies of the Thai State", Paper presented at Association for Asian Studies Annual Conference, Chicago, March 1978.
- Bell 1966.** *Peter F. Bell*, "Ideology and Economic Development in Thailand : A Critique", **Journal of Commerce and Accountancy**, (Bangkok), 1966.
- Bell 1978.** —————, "U.S. Imperialism and Cycles of Class struggle in Thailand," in *Caldwell et. al. (eds.)*, **Thailand: Roots of Conflict**, (Nottingham: Spokeman Book, 1978).
- Bell & Boonsanong 1974.** *Peter F. Bell and Boonsanong Punyodyana*, "The Sources of Social Change in Thailand", **Journal of Contemporary Asia** 1974.
- Benedict 1943.** *Ruth Benedict*, **Thai Culture and Behavior**, an unpublished wartime study, Data Paper No. 4, Cornell University, Southeast Asia Program, 1946.
- Blanchard 1958.** *Wendall Blanchard*, **Thailand** (New Haven: Human Relations Area File, 1958).
- Chomsky 1969.** *Noam Chomsky*, **American Power and the New Mandarins** (New York: Vintage, 1969).
- Coughlin 1960.** *Richard J. Coughlin*, **Chinese in Thailand**, 1960.
- De Young 1955.** *John E. De Young*, **Village Life in Modern Thailand**, (Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 1955).

- Elliott 1978.** *David Elliott, Thailand: The Origins of Military Rule*, (London: Zed Press, 1978).
- Embree 1950.** *John F. Embree*, "Thailand——A Loosely-Structured Social System", **American Anthropologist**, Vol. 50, 1950.
- Evers 1969.** *Hans-Dieter Evers, ed., Loosely-Structured Social Systems: Thailand in Comparative Perspective*, Cultural Report Series No. 17, Yale University, Southeast Asia Studies, 1969.
- Flood 1975.** *Thadeus Flood*, "The Thai Left Wing in Historical Perspective", **Bulletin of Concerned Asian Scholars** (April-June, 1975).
- Flood 1977.** —————, "The Vietnamese Refugees in Thailand: Minority Manipulation in Counter-Insurgency", **Bulletin of Concerned Asian Scholars** (July-Sept., 1977).
- Feeny 1978.** *David Feeny*. "The Current State of Thai Economic Studies", Paper presented at the Association for Asian Studies, Annual Meetings, March 1978.
- Horowitz 1969.** *David Horowitz*, "Billion Dollar Brains", **Ramparts**, May 1969; "Sinews of Empire", **Ramparts**, August 1969.
- Ingram 1955.** *James C. Ingram, Economic Change in Thailand Since 1800*, (Stanford: Stanford University Press, 1955: revised edition 1971).
- Jacobs 1971.** *Norman Jacobs, Modernisation without Development: Thailand As An Asian Case Study*, (New York: Praeger, 1971).
- Janelekha 1955.** *Kamol Odd Janelekha, A Study of the Economy of a Rice Growing Village in Central Thailand*, 1955.
- Keyes 1976.** *Charles Keyes, Isan: Reginalism in Northeast Thailand*, Cornell Data Paper No. 65, Southeast Asian Program, 1967.
- Keyes 1978.** —————, "Ethnography and Anthropological Interpretation in the Study of Thailand", Paper presented to Association for Asian Studies, Annual Meeting, Chicago, 1978.
- Landon 1939.** *Kenneth Perry Landon, Siam in Transition*, (Chicago: University of Chicago Press, 1939).
- Landon 1941.** —————, *The Chinese in Thailand*, New York: Institute of Pacific Relations, 1941).

- Lobe 1977.** *Thomas Lobe, United States National Security Policy and Aid to the Thailand Police*, Monograph Series in World Affairs, University of Denver, 1977.
- Marx & Engels 1947.** *Karl Marx and Frederick Engels, The German Ideology*, (New York : International Publishers, 1947).
- Mosel 1957.** *James Mosel, "Thai Administrative Behavior"*, in *William Siffin (ed.), Toward the Comparative Study of Public Administration*, (Bloomington : University of Indiana Press, 1957).
- Muscat 1966.** *Robert Muscat, Development Strategy in Thailand*, (New York : Praeger, 1966).
- Namsirichai & Vichit-Vadakan 1973.** *Juree Namsirichai and Vicharat Vichit-Vadakan, "American Values and Research on Thailand"*, in *Neher 1979*.
- Nartsupha & Prasartset 1977.** *Chatthip Nartsupha and Suthy Prasartset, The Political Economy of Siam 1851-1910, and The Political Economy of Siam 1910-1932*, (Bangkok : Social Science Association, 1977).
- Neher 1979.** *Chark D. Neher, ed., Modern Thai Policies : From Village to Nation*, (Cambridge, Mass. : Schenkman, 1979). First edition published 1976, containing essay by **Sharp 1976**.
- Neher 1977.** —————, "A Critical Analysis of Reserch on Thai Politics", in *Neher 1979*.
- Phillips 1965.** *Herbert P. Phillips, Thai Peasant Personality*, (Berkeley : University of California Press, 1965).
- Phillips 1973.** —————, "Some Premises of American Sholarship on Thailand", in *Neher 1979*.
- Phillips & Wilson 1964.** *Herbert Phillips and David A. Wilson, Certain Effects of Culture and Social Organization on Internal Security in Thailand*, (Santa Monica : Rand Corporation, 1964).
- Phumisak 1947.** *Chitr Phumisak, The True Face of Thai Feudalism*, (in Thai) Bangkok, 1974.

- Riggs 1966.** *Row W. Riggs, Thailand: The Modernisation of A Bureaucratic Polity*, (Honolulu : East-West Center Press, 1966).
- Sharp 1950.** *Lauriston Sharp, "Peasants and Politics in Thailand"*, **Far Eastern Survey**, 1950.
- Sharp 1950.** —————, "The Structure of Hope in Developing Countries", in **The Role of the University in Changing Culture**, (New York : Cornell University Press, 1950).
- Sharp 1953.** *Lauriston Sharp et. al., Siamese Rice Village*, (Bangkok : Cornell Research Center, 1953).
- Sharp 1976.** —————, "Letter to the Agency for International Development". in **Neher 1976**.
- Skinner 1957.** *G. William, Skinner, Chinese Society in Thailand: An Analytical History*, (Ithaca : Cornell University Press, 1957).
- Skinner 1958.** —————, **Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand**, (Ithaca : Cornell University Press, 1958).
- Sutton 1962.** *Joseph L. Sutton, ed., Problems of Politics and Administration in Thailand*, (Bloomington : University of Indiana Press, 1962).
- Vella 1955.** *Walter Vella, The Impact of the West on Politics in Thailand*, (Berkeley : University of California Press, 1955).
- Wilson 1959.** *David A. Wilson, "Marxism in Thailand"*, in *Frank Trager (ed.), Marxism in Southeast Asia*, (Stanford : Stanford University Press, 1959).
- Wilson 1962.** —————, **Politics in Thailand** (Ithaca : Cornell University Press, 1962).
- Wolf & Jorgensen 1970.** *Eric R. Wolf and Joseph G. Jorgensen, Anthropology on the Warpath*, **New York Review of Books**, November 19, 1970, also a further exchange, April 8, 1971.
- Wyatt 1969.** *David K. Wyatt, The Politics of Reform in Thailand: Education in the Reign of King Chulalongkorn*, (New Haven : Yale University Press, 1969).